

Mpr nr. A050041 - - Dato : 19001001

Forfatter:

Emnegruppe: Brandsikring kloakering og elektricitet

Tekst: Brandreglement. Kladder og trykt brandreglement gældende fra den 1. februar 1901, samt trykt oversigt over slukningsmidlernes placering i bygningerne. Reglement for placering af slukningsmandskab og kommando.

Mpr nr. A050042 - - Dato : 19000710

Forfatter: Pontoppidan Engelsted

Emnegruppe: Brevveksling

Tekst: Festskrift. I anledning af Deres forespørgsel om udgifterne ved kysthospitalets festskrift, kan jeg nu give Dem fuldstændig oplysning. Til Pontoppidan fra Engelsted. Sikkert forberedelser til 50 års jubilæet 1902?

Mpr nr. A050043 - - Dato : 19000718

Forfatter:

Emnegruppe: Vejanlæg og jernbane

Tekst: Veje, m.v. Rapport fra stadsingeniøren om kloakanlæggets tilstand samt om vejene, anvisning på hvorledes vejene skal holdes. Brev fra stadsingeniøren (1906), hvor denne frasiger sig sin tjeneste for anstalten, hvorfor han har fået 100 kr. årligt

SE NEDENFOR

050-041

Sindssyge-Anstalten ved Aarhus,

den 1 Okt. 1900.

I Auleting af det af Direktøren
overbragte Brev om at indberet-
te af forenkommene med Forslag om
forandring af Pålæg til det
for Anstalten gjældende Procent-
reglement tillade vi os kortlagt
at fremsende et forandret For-
slag.

Et Exemplar af det et Reglement
følger.

Magnus Mathiasen Th. Holm - F. Christensen
Lægekammerat

203

1900

Direktionen for Sindssygeanstalten
ved Aarhus

A

Reglement for Læger, Overopsyn og Opsyn.

§ 1.

Enhver, som opdager Ildebrand i Sindssygeanstaltens Bygninger eller paa dens Grund, skal sørge for, at det øjeblikkelig meldes paa Forvalterens Kontor (eller ved Nattetid paa hans Bopæl), til Maskinmesteren, til Overlægen, og, hvis det er i Patientbygningerne, til vedkommende Overopsyn, medens tillige de for Haanden værende Slukningsmidler hurtigst muligt bringes til Anvendelse.

§ 2.

Overlægen, assisteret af Reservelægerne og Kandidaten, leder Slukningen og Redningen af Patienterne.

§ 3 a.

Overopsyn og Opsyn (med de i §§ 4 og 5 nævnte Undtagelser), forblive paa deres Afdelinger, indtil anden Ordre gives fra deres Foresatte. De søge at opretholde Orden og Ro blandt Patienterne. De sørge for, at Patienterne fjernes fra de brændende Afdelinger og bringes paa den anden Side af de nærmeste Brandmure, dog under Forudsætning af, at der findes en Nedgang og en Udgang fra det Lokale, hvortil Patienterne bringes.

§ 3 b.

De sørge for, at Jerndørene i alle Etager lukkes i de Brandmure, som begrænse de brændende Afdelinger. Opdages Ilden i et lukket Rum, holdes Vinduer og Døre lukkede, indtil Vand til Slukning er bragt til Stede.

§ 4.

De i Patientlokalerne anbragte Haandsprøjter med tilhørende Brandspande, bringes hurtigst muligt til Brandstedet (naar dette er i Huset), nemlig:

Paa Mandssiden:

- Sprøjten i A (Overopsynets Korridor), af et af Overopsynet dertil bestemt Opsyn i A eller B.
- Sprøjten i D's Kjøkken af et dertil bestemt Opsyn i D.
- Sprøjten i H's Spisestue af Opsynet i H.
- Sprøjten paa K's Korridor af et dertil bestemt Opsyn i K.
- Sprøjten paa Trappen til N af et dertil bestemt Opsyn i N.

Paa Kvindesiden:

- Sprøjten i A (Overopsynets Korridor), af et af Overopsynet dertil bestemt Opsyn i A.
  - Sprøjten i D's Kjøkken af et af Overopsynet dertil bestemt Opsyn i D.
  - Sprøjten paa Trappen fra H til I af et af Overopsynet dertil bestemt Opsyn i I.
  - Sprøjten paa Trappen til N af et af Overopsynet dertil bestemt Opsyn i N;
- og de bruges, indtil det egentlige Slukningsmandskab kommer til Stede.

§ 5.

Naar Brandsignal gives (3 korte Ringninger med Klokken og 3 korte Stød med Dampsirenen), møde de 3 Arbejdsopsyn fra Mandssiden med deres respektive Arbejdshold i Hovedgaarden ved Flagstangen, og stille sig under Forvalterens Overbefaling til Vandbæring, Pumpning, m. v.

§ 6.

Overopsynene skulle sørge for, at der altid findes Sikkerhedslys i de i Korridorerne udenfor Patientlokalerne anbragte Lampetter.

B

Reglement for Fovatter, Bogholder, Kon-
torassistenten, Gartnen, Maskinmester,
Maskinmedhjælper, Haandværker, og
Gaardens mandlige Tjende.

§ 1

Enhver, som opdager ildløs i Lindsygg-
anstaltens Bygninger eller paa dens
Grund, skal sørge for, at det øje-
blikkelig meldes paa Fovatterens Kontor
eller ved Nattetid paa hans Bopæl,
til Maskinmesteren, til Overlegen og,
hvis det er i Patientbygningerne, til
vedkommende Overoplyser, medens tillige
de for Haanden værende Sluknings-
midler, hurtigst muligt bringes til
Anvendelse.

§ 2.

Fovatten får Ordre for Befalingen over Brand-
mandskabet.

Han.

a. allarmere ved Signal med Klok-
ken (3 korte Ringninger) og med
en paa Dampskibet anbragt
Dampsiig (3 korte Stød).

b. hidkalden Maskinmesteren, Ma-
skinmedhjælperen, Fyrbøden,
Mureren, Snekkeren, Tømreren,
Gartneren, Barberen, Postbudet,
Vejtønen, Portneren og Havemanden,
og om nødvendigt Aarhuus og Vef-
by Brandvæsen, og

c. sende Melding til Politimesteren

Ved Alarmsignalet indles hurtigst muligt og følgende fortages slæbs:

- a. Maskinmesteren, Maskinmedhjælperen og Fyrbøden sætte legges Dampføjterne i Virksomhed, og Løjerne dækkes; de lukke Ventilen for det øverste Vandbassin, aabne Brandvandsventilen ved det nederste Vandbassin (og efter nærmere Ordre Brandventilerne i de øverste Bassiner).
- b. Gartneren aabner de Brandhauser i og ved Anstalten, som der haves Brug for.
- c. Mureren med Gartnerkarlen som Medhjælper, og Snedkeren med Røgtæner som Medhjælper hente Slangevognene, maskin Slangerne med Skraaler på Brandhauserne, og Løjerne dem. Vaskerikarlen og Høkkarlen er Murerens Reservemedhjælper, og Husken og Gaardskarlen er Snedkerens Reserve medhjælper.
- d. Tømreren og Barbøren med Hjælp af Kalderkarlen, Hølskarlen, Postbudet, Havemanden, og Røgtæner besørge de to pitetaende Brandstiger, hentede og opstillede, nær de for dem bestemte Pladser ved Brandstedet.

§ 4.

Skulde der indtræffe Omstændigheder, der forhindrer Dampføjternes Anvendelse, skal

- a. Brandspøjten N° 1 med tilhørende

Slanger (i Sprøjlehuset) hentes af sit
Mandskab, nemlig:

Maskinmesteren, Sprøjtefører,
Murører, Straalimester
Gartnerkarlen, Medhjælper for Straalimester,
Vaskerkarlen, } Pumpører,
Høkkerkarlen,
Gaardskarlen og
Kuskører
(Til Hjælp ved Vandføring Patienter)

b. De to fritstående Brandetager hentes af
Tømmer, Formand,
Røgtør, Halderskarlen og Arbskarlen.

c. Brandspanden, og Brandkærens hen-
tes af Gartneren, efter ad han i Formyde
har aabnet Brandhaverne. Til Hjælp
herved, har han de 3 Arbejdsopgaver, og
Patientmandskabet. Arbejdsopgaverne,
Gaardens Skole, og Patientmandskabet be-
sørge både Sprøjtepumpning og Vand-
hentning for Høkkerhaverne, og Brude-
kærene, samt Brandhaverne.

d. Brandspøjten N° 2 med tilhørende
Slanger (i Hovedbygningens Stald),
hentes, naar Sprøjten N° 1 og Stigeren,
er paa Pladsen, af sit Mandskab,
nemlig:
Indkøber: Straalimester,
Røgtør, Medhjælper for Straalimester,
Halderskarlen, Formand for Pumpører,
Arbskarlen og Havemanden,
(den tager først i Brug efter Ordre
fra Forvalteren).

§ 5

Ved Dampmaskinen og Dampspøjterne

forhine, Maskinmesteren, Maskinmedhjælperen og Fyrbøden, indtil de mandage, anden Ende. De skulle holde Dampsprøjten, Dampmaskinen, Dynamoen og Elektromotoren med tilhørende i Orden i Værksomhed, og søge for, at Vandkøleren, i Vandværket nær Marken altid er fyldte med Vand.

§ 6

En Aldris i en af Bygningerne udenfor Patientlokalerne, med Kontorassistentens med den i Kontoret staaende og Portøren og Arlskarlen med de i Forterboligen og i Stalden staaende Sprøjter og begynde dem.

§ 7

Redningen af de vigtigste Sager i Kontorlokalene, og af Journalsamlingen, i Løgsværelset ledes af Bogholderen og de 2 Kontorassistenter.

§ 8

Redningen af Inventariet ledes af Bogholderen, og Kontorassistentens med Hjælp af den Del af Reserv. og Patientmandskabet, som der ikke har nødvendigt Brug for andetsteds.

§ 9

En Gang i hvert Fjerdingaar holder Forvalteren Præs med Madskabet og fortager Syn over Redakaterne.

§ 10

Maskinhuset skal der altid holdes Brandvagt af en af Maskinpersonalet.

Lindesøgeanstalten ved Aarhus 1900

Direktionen

C.

Brandredskaber, dens Plads, Tilsyn og
Vedligeholdelse.

§1.

Austallets Brandredskaber bestaa af:

a. 2 faststaaende Dampsprøjter med Føl-
keiser, nemlig:

To Slangevogne med 10 Stk Slanges a
48 Fod ialt 480 Fod med sex Straaleris,

b.

en stor Brandsprøjte (N° 1) med tre Stk
Slanges a 48 Fod i Sprøjtehuset, ialt
144 Fod og 1 Straaleris,

c.

en mindre Brandsprøjte (N° 2) med 187
Fod Slanges i Hovedbygningens Kelder og
1 Straaleris,

d.

en Slang i Maskinhuset 48 Fod og 1 Stra-
aleris

e.

14 Haandsprøjter, hvoraf 10 Stk i Patient-
afdelingerne, nemlig:
paa Handesiden i A (Overopsynets
Korridor), D (Køkkenet), H (Spis-
stuen), K (Korridoren) og N (Trapp-
gangen),

paa Hoindesiden i A (Overopsynets Kor-
ridor), D (Køkkenet), H (Trapper-
op til G), K (Korridoren) og N
(Trappgangen) og 4 Haandsprøjter
staaende i Forloret, i Portnerboligen,
paa Kandidatgangen og i Stalden.

f.

en faststaaende Brandslugs paa Hjuls
i Stigehuset, 1 faststaaende Brand-
slugs uden Hjul paa Stakittet ved
den gamle Hovgaard og 1 slugs,

g. fire Brandkæber og 8 Haandlygter;

h. tre Brandkar og 25 Brandspande
i Hovedbygningens Kælder.

i. 25 Brandspande, 4 Støt Olieklæder,
4 Hjelme, og 4 Redningsbæltter med
Lene, samt 4 Øer i Sprøjtehuset.

§ 2

Samtlige Brandveskaber skulle være paa
de for dem bestemte Pladser, og de må
ikke benyttes udenfor dens Bestemmelser.

§ 3

Maskinmestren og Føreren skulle føre
Tilregne med Brandveskaberne, og i Tids
anmeldelse muligvis Mangler for Forsætten.

§ 4

En Gang i hvert Fjerdingaar skal
Forsætten foretage ^{en} Optægn af samtlige
Brandveskaber, og give skriftlig Beretning
til Direktionen, saa vel hvorn som
om Udfaldet af den fjerdingaarlige Prøve.

§ 5

Brandhamrene må kun benyttes i Øde-
brandtilfælde, og ved Sprøjtearbejde, med
mindre Forsættens Samtykke, dertil
forud er ^{bliven} indhentet.

Indrygsanstalten v. Århus d. 1900

Direktionen.

A.

Reglement for Lægen, Overlægen og Opseer.

§ 1.

Enhver, som opdager Skoldes i Lindesøys-
anstaltens Bygninger, eller paa dens
Grund, skal søge for, at det øj-
eblikkelig meldes paa Forvalters Kon-
tor eller ved Nattetid paa hans Bopæl,
til Maskinmesteren, til Overlægen, og,
hvis det er i Patientbygningerne, til
vedkommende Overseer, medens tillige
de for Haanden værende Slukningsmidler
hurtigst muligt bringes til Anvendelse.

§ 2.

Overlægen, assisteret af Reservelægerne og
Kandidaten, leder Sikringen og Redningen
af Patienterne.

§ 3^e

Overseer og Opseer (med de i §§ 4 og 5
nævnte Undtagelser) forblive paa deres
Afdelinger, indtil anden Ordre gives
fra deres Forsatte. De søge at opret-
holde Orden og de ^{deputat} Patienternes.
De søge for, at Patienterne fjernes
fra de brændende Afdelinger og
bringes paa den anden Side af de
nærmeste Brandmur, dog under For-
udsætning af, at der findes en Ud-
gang og en Udgang fra det Lokale,
hvortil Patienterne bringes.

§ 3^{de}

De sørge for, at Jerndøren, i alle Etager lukkes i de Brandmure, som begrundes de brandende Afdelinger. (Opdages Ilden i et lukket Rum, holdes Vinduer og Døre lukkede, indtil Vand til Slukning er bragt til Sted).

§ 4.

De i Patientlokalerne anbragte Haandsprøjter med tilhørende Brandevandsbluges hurtigst muligt til Brandstedet (naar dette er i Gænge), nemlig:

paar Naudesiden:

Sprøjten i A (Overoplyvets Korridor) af et af Overoplyvet dertil bestemt Opvegn i A eller B.

Sprøjten i D^{de} Klokke af id dertil bestemt Opvegn i D.

Sprøjten i H's Epistatus af Opvegn i H.

Sprøjten paa H^{de} Korridor af et dertil bestemt Opvegn i H.

Sprøjten paa Trappen til A af id dertil bestemt Opvegn i A.

paar Kvindesiden:

Sprøjten i A (Overoplyvets Korridor) af et af Overoplyvet dertil bestemt Opvegn i A.

Sprøjten i D's Køkken af et af ^{Sam-}Opnævnet
dertil bestemt Opseer i D.

Sprøjten paa Trappen fra H til J af et af
Opnævnet dertil bestemt Opseer
i J.

Sprøjten paa H's Korridor af et af Opnævnet
dertil bestemt Opseer i H.

Sprøjten paa Trappen til K af et af Opnævnet
dertil bestemt Opseer i
K.

og de bruges indtil det egentlige Sluk-
ningsmandskab kommer til Stede.

§ 5

Naar Brandsignal gives (3 korte Ringing-
er med Klokker og 3 korte Stød med
Damp sirenen), mieldes de 3 Arbejderopseer
fra Mandesiden med dens respektive Ar-
bejdsbold, i Hovedgården ved Flagstangen
og stiller sig under Forvalterens Overbefaling
til Lødderling, Pumpning m. v.

§ 6

Opnævnet skulle sørge for, at der al-
tid findes Sikkerhedslys i de i Korridorene
udenfor Patientlokalerne anbragte Lam-
per.

Sindssyggeanstalten S. A. ved Aarhus d. 1900

Direktionen.

C

Brandredskaber, deres Plads, Tilsyn og Vedligeholdelse.

§ 1.

Anstaltens Brandredskaber bestaa af:

- a. 2 faststaaende **Dampsprøjter** med Tilbehør, nemlig:
  - 2 **Slangevogne** med 10 Stkr. Slanger à 48 Fod; ialt 480 Fod med 6 Straalerør;
- b. 1 stor **Brandsprøjte** (No. 1), med tre Stkr. Slanger à 48 Fod i Sprøjtehuset; ialt 144 Fod og 1 Straalerør;
- c. 1 mindre **Brandsprøjte** (No. 2), med 187 Fod Slange i Hovedbygningens Kjælder, og 1 Straalerør;
- d. 1 **Slange** i Maskinhuset, 48 Fod, og 1 Straalerør;
- e. 14 **Haandsprøjter**, hvoraf 10 Stkr. i Patientafdelingerne, nemlig:
  - paa Mandssiden: i A (Overopsynets Korridor), D (Kjøkkenet), H (Spisestuen), K (Korridoren), og N (Trappegangen);
  - paa Kvindesiden: i A (Overopsynets Korridor), D (Kjøkkenet), H (Trappen op til I), K (Korridoren), og N (Trappegangen);
- 4 **Haandsprøjter**, staaende i Kontoret, i Portnerboligen, paa Kandidatgangen og i Stalden;
- f. 1 fritstaaende **Brandstige** paa Hjul i Stigehuset, 1 fritstaaende **Brandstige** uden Hjul paa Stakittet ved den gamle Hønsegaard, og en almindelig **Stige**;
- g. 4 **Brandhager** og 8 **Haandlygter**;
- h. 3 **Brandkar** og 25 **Brandspande** i Hovedbygningens Kjælder.
- i. 25 **Brandspande**, 4 **Sæt Oljeklæder**, 4 **Hjelme** og 4 **Redningsbælter** med Line, samt 4 **Øxer**, i Sprøjtehuset.

§ 2.

Samtlige Brandredskaber skulle være paa de for dem bestemte Pladser, og de maa ikke benyttes udenfor deres Bestemmelse.

§ 3.

Maskinmesteren og Tømreren skulle føre Tilsyn med Brandredskaberne og i Tide anmelde mulige Mangler for Forvalteren.

§ 4.

En Gang i hvert Fjerdingaar skal Forvalteren foretage Eftersyn af samtlige Brandredskaber, og give skriftlig Beretning til Direktionen, saavel herom som om Udfaldet af den fjerdingaarlige Prøve.

§ 5.

Brandhanerne maa kun benyttes i Ildebrandstilfælde og ved Sprøjteøvelser, med mindre Forvalterens Samtykke forud er indhentet.

No. K 3 Pladsen ledige.

7
10. 00.

James Kohl

1001 1100 1100
James P.

D. 11. 10. 1900.

2. 11. Oktbr. 1900.

H. Adrijens Dingen
Athen

Ud et Litterale Mr. Adrijens
beslygte Forlyg til et nyt Bondvege-
anslag for Stent. skulde jeg som Diktter
med Vigen udbede mig Dens Skien om
de fremlaede Foranstaltninger. Lofly
at Dens en Udbellom om, vilken Uv-
di Dens kan tilkomme de fremlaede Sked-
inngrebninger, vilken Art der venter
et skede anskaffer.

C. D. V.

203

1900.

I

Lovforslag

til

Lovændringen i det for Aar
statter gjældende Brandvej-
lement af 29 Maas 1887.

(Reglement for Løjer, Oves-
ryg og Oryg)

§1 Indbyr _____
paa daanvæltent Fæltes eller
ind Fæltes paa Aar
Kjøbel, til Moskumestent,
til overløjer _____

til overløjer _____

§2 overløjer assistent of
Pisenreløjerens of Aar
stater Løjer _____ of Aar
tenur -

§3 overløjer og Oryg _____
of de manvite
Aarvæltent, under Aarvæltent
i Aarvæltent of at der findes
en Nedgang for det Løbel,
Aarvæltent Løbelvæltent, Aarvæltent
get.

§4 _____

§5 _____

§6 overløjerens skilleløjer
for, at der altid findes i det
Aarvæltent i de i Aarvæltent,
Aarvæltent i det for Løbelvæltent
Aarvæltent, Aarvæltent, Løbelvæltent,
Aarvæltent.

Løbelvæltent 1887,
Løbelvæltent

203
1900

B
(Resolument for Rammaltis,
Rygkholder, Kantonassistenten,
Jaktens, Maskinmeister, Noard
earkere af Jaardens mandlige
Ejendel)

§1 (Sam §1: Reglementet)

§2. Forordningen forit over
befalinger, over Brandvands
skobel. Flay

a allarmis ved Signal
med kladder (3 korte Ring
ringet af med en paa damp
skorstenen a ubragt damp
sige med 3 korte Stød)

b hiskaldes Maskinmeisteren,
Maskinassistenten, Rygbø-
deren, Mureren, Smedkens
Dæmmeren, Jaktens, Kas-
keren, Jaktbøden, Høstere
Partieren af Hændermanden
og en hovedendigt Aarkens
af Vestby Brandvands

c sender Melding til Politis
nederen af de skiltene.

§3. De Allarmisignaler medis
hvisket semblet af følgende
følge: staa

a Maskinmeisteren, Maskin-
assistenten af Rygbøder
samt begge Dampfogtørerne
i Urdanskens af betjene
dette; de tre Ventiler
for de øverste Clavbænde
med, advent Ventiler ved
de nedre Clavbænde
(af efter nærmere Ordre Brind-
ventilens i de øverste Pas-
sant)

§ 2 Zarvenen ^{de} abner Brand
namme, og ved antallet
sans der kan bringes
§ 3 Misere und gorte skatte
samtlidshjælper af Suedheren
und Røgheren uden at skatte
og
af Røgheren af Gaardskatten
ve Suedheren eller Røgheren
medhjælper.

§ 4 Tammen af Barkerenen
und Ujst af Kjelder karle
avlskarle. Isstid det, Flau
manden af Uegteren
bestemte Stad
und Brandstedet.

§ 4 Skilde der endroffe Ans
stand de
Brandproffen № 1

Gaardskatten af Tammen
Risken
(de Ujst und Uandkaring)

§ 5 de 2 fortilværende Brand
stige præti af
Suedheren, Tammen
af Avlskarle

§ 6 Brandisandens af Brand
Rarner heres af Gortonen
gode for Ujst præti af
Uandkaring for Ujst
karer

§ 7 Brandproffen № 2
avlskarle af
Stovmanden
(den Ujst først af Ujst af
af fra Tammen)

§ 8 Ud Lam mas karer
af Ujst af Uandkaring
Uandkaring af Ujst
Uandkaring af Ujst af Ujst

§6 Er delvisen, ven af Kys,
unpurs indvort Deltent,
koholens mede Kautovasi
sillenterus med den i Kautovasi
stacende af Daktueren afholi
parten med den Daktuerholigen
af: Stalden henitvænde
Daandigprøites af betjent
den.

§7

§8

§9

C

Brandredikoben, den 10de
Pluri. af Redikalkaldet,

§1 Anitattens Brandredikoben
betoo af:

a 2 fortitvænde, Daandigprøites
med Tilbehør, nemlig:
to Slange og en med 10 Stk.
og a 48 Dal call 480 Dal med
den Straleren,

b en stor Daandigprøite (N. 1) med
tre Stk Slange a 48 Dal i Spøje
seniet, call 144 Dal af 1 Stk.
den.

c en mindre Daandigprøite (N. 2)
med 187 Dal Slange, Navd.
begruingens Kjal der af 1 Stk.
den.

d en Slange, Kalkkruken
48 Dal af et Straleren

e 14 Daandigprøites, hvoraf 10 Stk
i Daktueløftlenpen, nemlig:
to Stantvænde, a

to vænderen, a

af (N. 1) Prosepanjen af

2. Det herved sendes med denne
slaaende Forslag til Rigs-
dagens og Landstingets
meddelelse, at foranstaaende
at det fra afdelingen af
paalagt, og som det
tilvejebringer en forvarlig
af tryk Redgang til de
med den herved i Slutningen
Lohaler af

b. at alle de i af delene
baende ^{indbyrdes} ~~indbyrdes~~ Rigs-
indes forsyn med en
Naandlygte med Lys, der
skal anvendes som et let
Tilgangsmedel til (justits-
myndighed) og paahjelpen
ligeledes Rigsmyndighed
Staten i Skiofan, alle Rigs-
at der anvendes et til
skovet i et al Stab,
norge baender avenet
i saavel af Parment
hals af indbyrdes
ind, indbyrdes indbyrdes
ingenne indbyrdes, Loh-
garden, Stadparant
af indbyrdes

Reglement

for

Tjenesten i Tilfælde af Ildebrand i den nørrejydske Sindssygeanstalt.

A.

(Reglement for Læger, Overopsyn og Opsyn.)

1. Enhver, som opdager Ildløs i Sindssygeanstaltens Bygninger eller paa dens Grund, skal sørge for, at det øjeblikkelig meldes paa Forvalterens Kontor, til Overlægen og, hvis det er i Patientbygningerne, til vedkommende Overopsyn, medens tillige de for Haanden værende Slukningsmidler hurtigst muligt bringes til Anvendelse.
2. Overlægen, assisteret af Reservelægen og Kandidaterne, leder Sikringen og Redningen af Patienterne.
3. Overopsyn og Opsyn (med de i 4 og 5 nævnte Undtagelser) forblive paa deres Afdelinger, indtil anden Ordre gives fra deres Foresatte. De søge at opretholde Orden og Ro blandt Patienterne. De sørge for:
  - a. at **Patienterne fjernes** fra de brændende Afdelinger og bringes paa den anden Side af de nærmeste Brandmure;
  - b. at **Jerndørene** i **alle** Etager lukkes i de Brandmure, som begrænse de brændende Afdelinger. (Opdages Ilden i et lukket Rum, holdes Vinduer og Døre **lukkede**, indtil Vand til Slukning er bragt til Stede.)
4. De i Patientlokalerne anbragte **Haandsprøjter** med tilhørende Brandspande bringes hurtigst muligt til Brandstedet (naar dette er i Huset), nemlig

paa **Mandssiden:**

Ordre gives fra deres Foresatte. De søge at opretholde Orden og Ro blandt Patienterne. De sørge for:

- a. at **Patienterne fjernes** fra de brændende Afdelinger og bringes paa den anden Side af de nærmeste Brandmure;
- b. at **Jerndørene i alle** Etager lukkes i de Brandmure, som begrænse de brændende Afdelinger. (Opdages Ilden i et lukket Rum, holdes Vinduer og Døre **lukkede**, indtil Vand til Slukning er bragt til Stede.)

4. De i Patientlokalerne anbragte **Haandsprøjter** med tilhørende Brandspande bringes hurtigst muligt til Brandstedet (naar dette er i Huset), nemlig

paa **Mandssiden:**

Sprøjten i A. (Overopsynets Korridor) af Kjøkkenopsynet i A.,

Sprøjten i D.'s Kjøkken af Kjøkkenopsynet i D.,

Sprøjten i H.'s Spisestue af Opsynet i H.,

Sprøjten paa K.'s Korridor af Kjøkkenopsynet i K.,

Sprøjten paa Trappen til N. af Kjøkkenopsynet i N.,

paa **Kvindesiden:**

Sprøjten i A. (Overopsynets Korridor) af Kjøkkenopsynet i A.,

Sprøjten i D.'s Kjøkken af Kjøkkenopsynet i D.,

Sprøjten paa Trappen fra H. til I. af Opsynet i I.,

Sprøjten paa K.'s Korridor af Kjøkkenopsynet i K.,

Sprøjten paa Trappen til N. af Kjøkkenopsynet i N.,

og de bruges, indtil det egentlige Slukningsmandskab kommer til.

5. Naar Brandsignal gives med Klokken (3 korte Ringninger), møde de 3 Arbejderopsyn fra Mandssiden med det af Patienterne udtagne Mandskab i Hovedgaarden ved Flagstangen og stille sig under Forvalterens Overbefaling til Vandbæring, Pumpning m. v. — Overopsynsmændene indgive i Begyndelsen af hver Maaned til Overlægen en Liste over de Patienter, som kunne bruges til Hjælp ved Pumpning og Vandbæring.

Sindssygeanstalten ved Aarhus, den 24de November 1887.

Direktionen.

Reglement

for

Tjenesten i Tilfælde af Ildebrand i den nørrejydske Sindssygeanstalt.

C.

(Brandredskaberne, deres Plads, Tilsyn og Vedligeholdelse.)

1. Anstaltens Brandredskaber bestaa af:

2 faststaaende **Dampsprøjter** med Tilbehør, nemlig:

6 Stkr. Slinger à 25 Alen med tilhørende Straalerør og 150 Alen Suppleringslange til Straalerørene samt 2 Slangevogne.

1 stor **Brandsprøjte** (Nr. 1) med 200 Alen Slange i Sprøjtehuset.

1 mindre **Brandsprøjte** (Nr. 2) med 120 Alen Slange i Hovedbygningens Kjælder.

2 **Balliesprøjter** med 24 Alen Slange, sammesteds.

10 **Haandsprøjter** staaende i Patientafdelingerne, nemlig:

paa **Mandssiden** i A. (Overopsynets Korridor), D. (Kjøkkenet), H. (Spisestuen), K. (Korridoren) og N. (Trappegangen).

paa **Kvindesiden** i A. (Overopsynets Korridor), D. (Kjøkkenet), H. (Trappen op til I.), K. (Korridoren) og N. (Trappegangen).

2 **Extinktører**, staaende i Kontoret og i Portnerboligen.

7 Brandstiger |

rørene samt 2 Slangevogne.

1 stor **Brandsprøjte** (Nr. 1) med 200 Alen Slange i Sprøjtehuset.

1 mindre **Brandsprøjte** (Nr. 2) med 120 Alen Slange i Hovedbygningens Kjælder.

2 **Balliesprøjter** med 24 Alen Slange, sammesteds.

10 **Haandsprøjter** staaende i Patientafdelingerne, nemlig:

paa **Mandssiden** i A. (Overopsynets Korridor), D. (Kjøkkenet), H. (Spisestuen), K. (Korridoren) og N. (Trappegangen).

paa **Kvindesiden** i A. (Overopsynets Korridor), D. (Kjøkkenet), H. (Trappen op til I.), K. (Korridoren) og N. (Trappegangen).

2 **Extinktører**, staaende i Kontoret og i Portnerboligen.

7 Brandstiger }
4 Brandhager } paa Plankeværkerne til A.'s og H.'s Gaarde (Mandssiden) og A.'s Gaard (Kvindesiden).

4 Brandkar, i Hovedbygningens Kjælder.

25 Brandspande, sammesteds.

25, do.

4 Sæt Olieklæder,

4 Hjelme,

4 Redningsbælter med Line, } i Sprøjtehuset.

4 Øxer,

8 Haandlygter,

2. Samtlige Brandredskaber skulle være paa de for dem bestemte Pladser, og de maa ikke benyttes udenfor deres Bestemmelse.

3. **Maskinmesteren og Tømreren** skulle føre Tilsyn med Brandredskaberne og i Tide anmelde mulige Mangler for Forvalteren.

4. En Gang i hvert Fjerdingaar skal Forvalteren foretage Eftersyn af samtlige Brandredskaber og give Beretning derom til Direktionen.

Sindssygeanstalten ved Aarhus, den 24de November 1887.

Direktionen.

Reglement

for

Tjenesten i Tilfælde af Ildebrand i den nørrejydske Sindssygeanstalt.

B.

(Reglement for Forvalter, Bøgholder, Kontorassistenter, Gartner, Maskinmester,
Haandværkere og Gaardens mandlige Tyende.)

1. Enhver, som opdager Ildløs i Sindssygeanstaltens Bygninger eller paa dens Grund, skal sørge for, at det øjeblikkelig meldes paa Forvalterens Kontor, til Overlægen og, hvis det er i Patientbygningerne, til vedkommende Overopsyn, medens tillige de for Haanden værende Slukningsmidler hurtigst muligt bringes til Anvendelse.
2. Forvalteren fører Overbefalingen over Brandmandskabet. Han
  - a. allarmerer ved Signal med Klokkeren (3 korte Ringninger),
  - b. hidkalder Maskinmesteren, Mureren, Tømmeren, Snedkeren, Gartneren, Postbudet og Vægteren, om nødvendigt Aarhus og Vejlby Brandvæsen, og
  - c. sender Melding til Politimesteren.
- 3 a. Ved Allarmsignalet mødes hastigst muligt, og følgende foretages **strax**:
  - a. **Maskinmesteren og Fyrbøderen** sætte **begge** Dampsprøjterne i Virksomhed og betjene disse.
  - b. **Gartneren** lukker Ventilen for de øverste Vandbassiner og **Overrislingsventilen**, aabner **Brandrørsventilen** ved det nederste Vandbassin (og efter nærmere Ordre Rundventilerne i de øverste Bassiner) og aabner de **Brandhaner** i og ved Anstalten, som der haves Brug for.
  - c. **Mureren** med **Gartnerkarlen** som Medhjælper og **Tømmeren** med **Røgteren** som Medhjælper hente Slangevognene, paaskrue Slinger med Straalerør paa Brandhanerne og betjene dem. **Vaskerikarlen** og **Kjøkkenkarlen** ere Murerens Reservemedhjælpere og **Kusken** og **Gaardskarlen** ere Tømmerens Reservemedhjælpere.
  - d. **Snedkeren** med Hjælp af **Kjælderkarlen**, **Avlskarlen**, **Postbudet**, **Havemanden** og **Vægteren** besørger de 2 fritstaaende **Brandstiger** hentede og opstillede paa de for dem bestemte Pladser ved Brandstedet.
- 3 b. Skulde der indtræffe Omstændigheder, der forhindrer Dampsprøjternes Anvendelse, skal:

hente Slangevognene, paaskrue Slinger med Straalerør paa Brandhanerne og betjene dem. **Vaskerikarlen** og **Kjøkkenkarlen** ere Murerens Reservemedhjælpere og **Kusken** og **Gaardskarlen** ere Tømmerens Reservemedhjælpere.

d. **Snedkeren** med Hjælp af **Kjælderkarlen**, **Avlskarlen**, **Postbudet**, **Havemanden** og **Vægteren** besørger de 2 fritstaaende **Brandstiger** hentede og opstillede paa de for dem bestemte Pladser ved Brandstedet.

3 b. Skulde der indtræffe Omstændigheder, der forhindre Dampsprøjternes Anvendelse, skal:

a. **Brandsprøjten Nr. 1** med tilhørende Slinger (i Sprøjtehuset) hentes af sit Mandskab, nemlig:

Maskinmesteren, Sprøjtefører,

Mureren, Straalemester,

Gartnerkarlen, Medhjælper for Straalemesteren,

Vaskerikarlen,

Kjøkkenkarlen,

Gaardskarlen,

Kusken,

} Pumpere.

(Til Hjælp ved Pumpningen: Patienter.)

b. **Brandstigen** hentes af

Snedkeren, Formand,

Røgteren,

Kjælderkarlen og

Avlskarlen.

c. **Brandspandene** og **Brandkarrene** hentes af **Gartneren**, efterat han i Forvejen har aabnet **Brandhanerne** og skruet Slangerne paa disse. Til Hjælp herved har han de 3 Arbejderopsyn og Patientmandskabet. Arbejderopsynene, Gaardens Karle og Patientmandskabet besørge baade Sprøjtepumpningen og Vandpumpningen fra Brøndene.

4. **Brandsprøjten Nr. 2** med tilhørende Slinger (i Hovedbygningens Kjælder) hentes, naar Sprøjten Nr. 1 og Stigerne ere paa Pladsen, af sit Mandskab, nemlig:

Tømmeren, Straalemester,

Røgteren, Medhjælper for Straalemesteren,

Kjælderkarlen, Formand for Pumperne,

Avlskarlen,

Havemanden,

Den tages først i Brug efter Ordre af Forvalteren.

5. Ved Dampmaskinen og Dampsprøjterne forblive Maskinmesteren og Fyrbøderen, indtil de modtage anden Ordre. De skulle holde Dampsprøjterne, Dampmaskinen og Damppumperne i Virksomhed og sørge for, at Vandbeholderne paa Lofterne ere fyldte med Vand.

6. Er Ildløsen i en af Bygningerne udenfor Patientlokalerne, møder **Iste Kontorassistent** med den i Kontorbygningen staaende **Extinktør** og **Portneren** med den i Portnerboligen staaende, og betjene dem.

7. **Redningen** af de vigtigste Sager i Kontorlokalerne og af **Journalsamlingen** i Lægeværelset ledes af **Bogholderen** og de 2de **Kontorassistenter**.

8. Redningen af **Inventariet** ledes af **Bogholderen** og **Kontorassistenterne** med Hjælp af den Del af Reserve- og Patientmandskabet, som der ikke haves nødvendigt Brug for andetsteds.

9. En Gang i hvert Fjerdingaar holder Forvalteren Prøve med Mandskabet og foretager Syn over Redskaberne.

17
7 1900

For your forwarding of the
annual D.H.R. on the annual trade ~~in~~
in and the Trustees Board for a permit
for Discretionary Trusts to the Review of the
and for Trusts: Telf. & Mcbride, A.B.
of P.^a

P. D. V.

D.H.R.

Trusts Trusts
Review D. and A. H.
Mortgages Christmas 2000

203
1900.

056 - 042 3000

C. G. G.

26. Strandvej
Kjøbenhavn. Str.
10. 7. 1900.

Kjære Professor Pontoppidan.

I anledning af Deres foretog
af en Udgifterne ved Kysthospita-
lets Festschrift, kan jeg mig give den
fuldstændig Oplysning.

Regnskabsbetænkning:

Trykning af 1200 Expl (à 45 Kr) —	427 K. 50
do. 2 Sider Bilagsbilleder (1200) —	38 - "
do. Omrødet (1200) —	11 - "
12 Rds H. Postil Trykpapir à 24,00 —	288 - "
17 Bgr. xtrafint do à 1,70 —	28 - 90
17 Bgr. Omrødetpapir à 2,10 —	35 - 70
Glikning af 12 ¹⁷ / ₂₀ Rds à 1,50 —	19 - 27
Hæftning og Beklædning —	70 - ~~00~~
	<hr/>
	918 - 37

198

1900.